

Ord, som det ærede Medlem har sat ind istedet for „Ton“, har en ganske anden Betydning, idet Ordet „Tønde“ er noget langt Mindre end „Ton“, hvad der er bekjendt nok. Det nytter ikke, at man sætter „Skibs-“ til; thi det vil falde bort i Sprogbrugen; man vil sige „Tønde“ alene, men Tønde og Ton ere to høist forskellige Ting; en Ton Steenkul kan være 9 Tønder. Kunde man have faaet et andet Ord, f. Ex. „Kæst“ eller noget lignende, som virkelig udtrykte et Skibsmaal, skulde jeg forsaavidt ikke have Noget derimod; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at man, som jeg før har fremhævet, i England har gjort sig megen Umage for at faae forskellige Udtryk for hvad der er Tønde, og hvad der er Ton.

Schjöring: Jeg har allerede sagt, at jeg for mit Vedkommende ønskede, at denne Forhandling maatte blive kort, og jeg skal derfor kun fremføre nogle faa Ord. Det danske Sprog maa efter den ærede Ministers Mening være meget fattigt, thi man skulde da aldrig ved det kunne udtale Noget saa skarpt og fiint som med fremmede Ord, der som Snyltegæster findes i Sproget, men naar man seer nøie til, vil Enhver opbåge, at det Fine ikke er til. Hvorledes Ordet „Reciprocitet“ skulde udtrykke noget Andet og Finere end „Gjensidighed“, er mig umuligt at forstaae, og ingen Sprogmand vil vistnok give den ærede Minister Medhold heri. Dernæst skal jeg bede de Herrer om at lægge Mærke til, at man ikke altid skal spørge om, hvorvidt den Gjengivelse paa Dansk, der foreslaaes, i alle Forbindelser kan erstatte det fremmede Ord; men kun om, hvorvidt den kan gjøre det i den Forbindelse, hvorom der er Tale. Er dette Tilfældet, kan man ganske roligt tage det fremmede Ord bort og ikke beskæftige sin Tante med, om der kan være Forbindelser, hvori det danske Ord ikke kan erstatte det fremmede. Jeg har allerede sagt, at Forslagsstillerne have brugt Maadehold og have været forsigtige; vi have ikke villet røre ved saadanne Udtryk, hvor det kunde være at befrygte, at det sproglige Hensyn ikke kunde være det ene Afgjørende, men hvor praktiske Hensyn kunde stille sig i Veien, og derfor have vi f. Ex. ikke foreslaaet Udtrykket „Certificat“ for-

andret. Jeg for min Deel tvivler ikke om, at man kunde sætte Ordet „Beviis“ i Stedet, men vi være bange for, at det malignis var et Slags technisk Udtryk iblandt Søfarende, og derfor have vi ladet det blive staaende. Hvis det, som to ærede Søofficerer have sagt, forholder sig saaledes, at det Udtryk, der er foreslaaet under Nr. 38, af Søfarende vilde blive betragtet som uheldigt, var det maaskee rigtigst at lade Forslaget falde, men jeg tilstaaer, at jeg ikke er bleven ganske overbevist ved, hvad der er blevet anført i saa Henseende. Endelig skal jeg minde om, at naar man leilighedsvis vil arbejde paa at give det danske Sprog sin Ret, er den rigtige Fremgangsmaade den, at man tager de danske Ord, hvor de haves, uden at bryde sig om, at der fremkommer en vis Inconseqvents, idet der efter Sprogbrugen er andre meget beslægtede Forhold, hvortil der ikke svarer danske Ord. Naar vi f. Ex. — for at gaae tilbage til de „4 Specier“ — kunne faae brugelige danske Ord istedetfor „addere“, „subtrahere“ og „dividere“, men ikke for „multiplicere“, gjør det ikke det Mindste, at man lader „multiplicere“ blive staaende. Man kunde dog ogsaa godt gjengive dette paa Dansk, men det vilde da være et nyt Ord, man lavede, og det er det, jeg for mit Vedkommende er vejen tilbage for.

Steen: Det var vist en ganske rigtig Grundsætning, den ærede sidste Taler fremsatte, nemlig at man ved de danske Ord, man vil indføre, steds maa see paa den Forbindelse, hvori de forekomme. Man maa ikke troe, at man eengang for Alle kan oversætte dem; det gaaer ikke an, men dette synes ogsaa at maatte give de Herrer et Fingerpeg om, at man maa være overordentligt vaersom, naar man vil give sig til at oversætte techniske Udtryk, og jeg troer, at det kan paavises, at de ærede Herrer ingenlunde have været heldige. Naar det er sagt, at Lovforslaget, som det foreligger fra Finantsministeren, er utilbørligt slet, troer jeg ogsaa, man kan sige, at de Forslag, der foreligge om Vædringer og Stettelser, ere utilbørligt skjodesløse. Det danske Sprog er paa ingen mulig Maade fattigt; men det kommer an paa, at de, der ville rette, ogsaa have gjort sig det til-